Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1365451
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2023 - 81
Portefeuillehouder	K.J. Walters	Datum	18 oktober 2023
Informatie bij	Ed Heijnis	Tel. nr.	(035) 629 2796

Onderwerp
Septembercirculaire 2023 gemeentefonds

Aanleiding
Op 19 september 2023 heeft het Rijk de Septembercirculaire gepubliceerd. Met deze raadsinformatiebrief informeert het college de Raad over de financiële effecten als gevolg van de septembercirculaire 2023.
De belangrijkste onderwerpen in deze septembercirculaire zijn;

1) De accressen voor de loon- en prijsontwikkelingen zijn van 2024 t/m 2027 bijgewerkt;
2) In verband met de nieuwe financieringssystematiek is het volume accres voor 2027 bijgewerkt;
3) Er wordt een voorschot toegekend voor de onderschrijding van het BTW Compensatiefonds (BCF);
4) Van de structurele rijksbijdrage vanaf 2027 wordt een deel gestort in het BCF;
5) Energiecompensatie 2023

De septembercirculaire laat een voordelig beeld zien voor Hilversum in de jaren 2023-2027. Het positieve effect bedraagt in de jaren 2024 - 2027 gemiddeld € 3,5 mln. op jaarbasis.

Kernboodschap
De verwachting voor de algemene uitkering voor de jaren 2023 t/m 2027 ziet er als volgt uit.

Septembercirculaire 2023	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene Uitkering	209.106.000	219.635.000	229.672.000	219.263.000	226.863.000

Tabel 1. Bedragen maal € 1

Ondanks de voordelige effecten laat de algemene uitkering in 2026 nog steeds een dip zien.
In 2026 is de algemene uitkering € 10,4 miljoen lager ten opzichte van 2025.

Onderstaande tabel bevat de financiële mutaties volgend uit de septembercirculaire.

	Samenvatting, een + is een nadeel een - is een voordeel			Begroting 2024-2027			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	Accresontwikkeling			-2.244	-1.901	-1.735	-5.386
2	Voorschot BCF-Plafond 2023		-677				
3	Hoeveelheidsverschillen, Uitkeringsbasis en Uitkeringsfactor	103	-871	-1.051	-1.421	-1.133	-1.071
4	Financieringssystematiek, deel BCF						391
5	Energietoelage		-4.277				
6	Regionale middelen		-348	-478	-284	-269	-263
7	Bijzondere bijstand en vroegsignalering			-249	-1	-1	-1
8	Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg			-235	-142		
9	Overige mutaties		-32	-21	-30	-30	-3
10	Stelpost Jeugdhulp (raming commissie van wijzen)					-78	300
A	**Totaal mutatie Algemene Uitkering september- t.o.v.de meicirculaire 2023**	**103**	**-6.205**	**-4.278**	**-3.779**	**-3.246**	**-6.033**
11	Doorgeven van mutaties in middelen		4.657	983	457	300	267
12	Correctie verwerking brede spuk meicirculaire		325	325	325	325	325
13	Verrekening mutaties afgesloten jaar 2022	-103	103				
B	**Totaal corresponderende posten**	**-103**	**5.085**	**1.308**	**782**	**625**	**592**
C = A -/-	***Totaal effect septembercirculaire op de jaarrekening/begroting***	**-**	***-1.120***	***-2.970***	***-2.997***	***-2.621***	***-5.441***

Tabel 2. Bedragen maal € 1.000

Onderstaand een toelichting op de afwijkingen boven de > € 200.000.

1. Voordelige bijstelling accressen 2023-2027

Sinds de meicirculaire 2022 is het volumedeel bevroren t/m 2025. De accressen zijn nu bijgewerkt voor de loon- en prijsontwikkeling (LPO-Accres) van 2024 t/m 2027. Daarnaast is het volume accres voor 2027 op basis van de nieuwe financieringssystematiek bijgewerkt en vindt vanaf 2027 indexatie plaats op basis van het 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (t-2 tot en met t-9).

2. Voorschot BCF-Plafond 2023

Gemeenten declareren inkoop-BTW voor goederen en diensten voor overheidstaken op het BTW-compensatiefonds (BCF).
Het BCF-plafond bedraagt € 3,9 miljard voor gemeenten in 2023. Als de gezamenlijke declaraties van alle gemeenten samen onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname uit het gemeentefonds.
Via de septembercirculaire wordt aan de gemeente Hilversum een voorschot verstrekt op de verwachte afrekening van de ruimte onder het Plafond van het BCF van 2023. In de meicirculaire 2024 volgt dan de afrekening over 2023.
In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2023 € 1,871 miljoen en is daarmee € 677.000 hoger dan waar rekening mee was gehouden in de raming over 2023. Omdat de ruimte onder het BCF-Plafond groter is dan eerder verwacht valt het voorschot hoger uit.

3. Hoeveelheidsverschillen, uitkeringsbasis en uitkeringsfactor

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor. Door wijzigingen in aantallen eenheden, bedrag per eenheid en de uitkeringsfactor wijzigt de algemene uitkering voordelig voor de jaren 2024 t/m 2027.
Voorbeelden van de groei in aantallen zijn; de maatstaven m.b.t. de centrumfunctie van Hilversum, inwoners met een migratieachtergrond, en eenpersoonshuishoudens. Daarnaast is de uitkeringsfactor voor de jaren 2023 t/m 2027 verhoogd.

4. Financieringssystematiek, deel BCF

Bij Voorjaarsnota 2023 heeft het kabinet vanaf 2027 structureel € 1 miljard beschikbaar gesteld

aan gemeenten. Zoals al in de meicirculaire 2023 was aangekondigd dient van dit bedrag een deel te worden afgestort in het BCF. Die afstorting wordt in deze septembercirculaire verwerkt. Voor Hilversum komt deze korting uit op een bedrag van € 391.000 per jaar vanaf 2027.

5. Energietoelage 2023

De resterende middelen voor de energietoelage 2023 zijn, in tegenstelling zoals was aangekondigd in RIB 2023-52 over de meicirculaire 2023, formeel niet verwerkt in de septembercirculaire doordat de noodzakelijke wijziging van de Participatiewet op dat moment nog niet was goedgekeurd door de Tweede en Eerste Kamer. Op 3 oktober is de wijziging van de participatiewet inmiddels als hamerstuk goedgekeurd door de 1e kamer. Dit betekent dat de middelen bij de decembercirculaire 2023 formeel beschikbaar gesteld zullen worden.
Omdat het bedrag voor Hilversum al bekend is wordt de energietoelage voor 2023, vooruitlopend op de formele toekenning in de decembercirculaire 2023, alvast vermeld in deze RIB. Het gaat voor Hilversum om een bedrag van € 4.276.500,-. De uitkering aan de burgers die daarvoor in aanmerking komen kan daarmee alvast in gang gezet worden.

6. Regionale middelen

Hilversum ontvangt als centrumgemeente middelen die bestemd zijn voor taken die worden uitgevoerd door de Regio Gooi- en Vechtstreek (Regio). Te denken valt aan middelen voor Maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen, Vrouwenopvang, Participatie etc.. Extra regionale middelen worden doorgegeven aan de Regio omdat er regionale afspraken zijn over de besteding van deze regionale middelen.

7. Bijzondere bijstand en vroegsignalering.

Het kabinet stelt voor de jaren 2022 tot en met 2024 middelen beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen.
Via de meicirculaire 2023 is al een deel van de middelen beschikbaar gesteld.
Via deze septembercirculaire worden de middelen voor 2024 aan gemeenten beschikbaar gesteld.

8. Loon en Prijsbijstelling jeugdzorg

In deze circulaire worden de middelen voor de loon- en prijsbijstelling 2022 over de jeugdzorg toegekend. De prijsbijstelling heeft betrekking op de jaren 2024 en 2025.

9. Overige Mutaties

Het betreft een aantal kleinere mutaties.

10. Stelpost Jeugdhulp (commissie van wijzen)

De Hervormingsagenda Jeugd is in juni 2023 definitief vastgesteld. De middelen voor Jeugdzorg in 2023, 2024 en 2025 zijn in de conceptbegroting 2024 opgenomen als onderdeel van de algemene uitkering voor 2023, 2024 en 2025.
Voor 2026 en 2027 zijn er in de conceptbegroting 2024 stelposten opgenomen voor ‘nog te ontvangen rijksbijdrage Jeugdzorg’. Deze stelposten zijn voor beide jaren een bedrag van € 1,390 miljoen. Deze stelposten zijn herrekend naar aanleiding van de nieuw beschikbare informatie uit deze circulaire en komen uit op respectievelijk € 1,468 miljoen en € 1,090 miljoen. Voor 2026 betekent de herberekening een voordelige bijstelling van € 78.000. Voor 2027 betekent de herberekening een nadelige bijstelling van € 300.000. De werkelijk te ontvangen bedragen voor 2026 en 2027 zijn daarmee nog niet definitief.

11. Doorgeven mutaties in middelen

De extra verkregen middelen worden doorgegeven aan corresponderende budgetten, te denken valt aan regionale gelden die Hilversum als centrumgemeente ontvangt.

12. Correctie van de verwerking brede Specifieke Uitkering (SPUK) uit de Meicirculaire
De Brede Regeling Combinatiefuncties (onderdeel Algemene Uitkering) is vanaf 2023 ondergebracht in de, op 8 februari gepubliceerde Regeling Specifieke Uitkering voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026, (SPUK-SGCS) ook wel 'brede SPUK genoemd.
Dit betekent dat vanaf 2023 een deel van de Algemene Uitkering wijzigt naar een Specifieke Uitkering.
Deze SPUK uitkering maakt geen deel uit van de Algemene Uitkering.

Door de stopzetting van de Brede Regeling Combinatiefuncties is de algemene uitkering voor de jaren 2023 en verder verlaagd met € 325.000. Deze korting is via de meicirculaire als korting doorgegeven in de begroting van de gemeente Hilversum. Het doorgeven van deze korting was onterecht en via
deze RIB wordt de korting op het betreffende uitgavenbudget in de begroting teruggedraaid. Per saldo is dit dus nu € 0 in de begroting van de gemeente Hilversum.

De toekenning van de brede SPUK uitkering voor de jaren 2023 t/m 2026 ad € 1,4 miljoen is verwerkt in de conceptbegroting 2024 aan zowel de batenkant als aan de lastenkant. De betreffende uitgaven budgetten zijn daarmee op het gewenste niveau zodat uitvoering gegeven kan worden aan het beleid.

13. Verrekening mutatie afgesloten jaar 2022
Het jaar 2022 is afgesloten. Het nadeel van 2022 ad € 103.000 wordt daarom verwerkt in de jaarrekening 2023.

Kanttekeningen/risico's

1. De dip in de algemene uitkering voor het jaar 2026 blijft, ondanks de voordelige uitkomsten van de septembercirculaire, ongeveer € 10,4 miljoen. De algemene uitkering daalt van € 229,6 miljoen in 2025 naar € 219,2 miljoen in 2026. In de conceptbegroting 2024 hebben we deze daling voorzien en kunnen opvangen. Met de inzichten van nu kunnen we zeggen dat de algemene uitkering voor 2028 minimaal op het niveau van 2027 zal uitkomen.
2. De bedragen voor de jeugdzorg 2026 en 2027 zijn nog niet definitief en vormen daarmee een risico.

Consequenties

De financiële mutaties als gevolg van de septembercirculaire wijzigen het te verwachten bedrag aan inkomsten van de algemene uitkering voor de jaren 2023 t/m 2027. Tegenover deze mutatie aan inkomsten staan ook mutaties aan de uitgavenkant. Onderstaande tabel geeft inzicht in het begroting saldo na verwerking van de mutaties volgend uit de septembercirculaire.

nr	Ontwikkeling saldo begroting	2024	2025	2026	2027
1	Conceptbegroting 2024	-	-	1.553	374
2	Effecten septembercirculaire 2023	-2.970	-2.997	-2.621	-5.441
3 is 1 +2	Stand na septembercirculaire 2023	-2.970	-2.997	-1.068	-5.067

Tabel 3. Bedragen maal € 1.000 waarbij een – een voordeel is en een positief getal een nadeel.

Deze tabel geeft alleen het saldo weer na verwerking van de mutaties uit de septembercirculaire 2023. Eventuele wijzigingen binnen de reserves worden bij de voorjaarsnota 2024 verwerkt.

Toelichting;

1. Het meerjarig saldo van de conceptbegroting 2024;

2. De voordelige effecten van de septembercirculaire 2023;
3. Het nieuwe saldo van de conceptbegroting 2024 en de meerjarenraming na verwerking van de septembercirculaire 2023.

Vervolgtraject

Deze RIB geeft de financiële gevolgen weer van de septembercirculaire 2023 voor de jaren 2023 t/m 2027. De financiële gevolgen voor het jaar 2023 worden betrokken in de eindejaarsrapportage 2023. De financiële gevolgen voor de jaren 2024 t/m 2027 worden betrokken bij het opstellen van de voorjaarsnota 2024.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op internet onder “Vergaderstukken”, B en W-vergadering van 17 oktober 2023.